

ИНФОРМИРАНост И ПОДГОТОВКА НА СТУДЕНТИТЕ ОТ СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНСКА СЕСТРА“ ОТНОСНО ГРИЖИТЕ ЗА ПАЦИЕНТ С КОРЕМНА ТРАВМА

М. ИЛИЕВА, М. ДРАГОМИРОВА И Г. ЧАНЕВА
Катедра Здравни грижи, ФОЗ на МУ – София

AWARENESS AND PREPARATION OF NURSING STUDENTS ON THE CARE OF A PATIENT WITH ABDOMINAL TRAUMA

M. ILIEVA, M. DRAGOMIROVA, G. TCHANEVA
Department of Health Care, Faculty of Medicine, Sofia University

Резюме. Травмите, независимо умишлени или случайни, са основната причина за смъртен изход по целия свят. Целта на настоящото проучване е да се установи информираността и подготовката на студентите относно поведението и грижите при пациент с коремна травма. Проведено е анкетно проучване на 50 студенти от специалност „медицинска сестра“, които се обучават във Факултета по Обществено здраве на Медицински университет – София. Проучването е извършено през учебната 2017-2018 година. Получените резултати показват, че трябва да се повишат теоретичните знанията и практическите умения на студентите при пациенти в спешни звена и хирургични отделения, тъй като 76,00% от анкетираниите осъзнават необходимостта от още опит и познания.

Ключови думи: коремна травма, информираност, студенти

Abstract. Traumas, whether intentional or accidental, are the main cause of mortality worldwide. The purpose of this study is to identify the student awareness and training on the behavior and care of a patient with abdominal trauma. A survey of 50 students from the nursing specialty, who are being trained at the Faculty of Public Health of the Medical University – Sofia, was conducted. The study was conducted during the academic year 2017-2018. The results show that the students theoretical knowledge and practical skills should be increased in patients in emergency units and surgical departments, as 76.00% of respondents are aware of the need for further experience and knowledge.

Key words: abdominal trauma, awareness, students

ВЪВЕДЕНИЕ

През последните десетилетия се отбелязва подчертана тенденция към нарастване честотата на случаите на транспортен, битов и производствен травматизъм, водещи до повишаване и на честотата на пациентите, постъпващи в клиниките с травми. Налице е и тенденция към повишаване на тежестта (особено при пътнотранспортни произшествия), както и на случаите със съчетани травми. Травмите,

независимо дали умишлени, или случайни, са основната причина за смъртен изход по целия свят. Установено е, че приблизително около 5 млн. души умират годишно вследствие на травми, което представлява около 10% от общия леталитет. Рискът от смъртен изход след травми варира основно в зависимост от региона, възрастта и пола. Всичко това, както и факта, че се засяга преди всичко младата възраст, подчертава голямото медицинско, но същевременно и социално-икономическо зна-

чение на съвременния травматизъм – сериозните последствия и инвалидизация при тежките съчетани травми, огромните медицински разходи и не на последно място – намаляване репродуктивността на нацията. Важно е да се отбележи, че епидемиологичната характеристика на травмите, като сериозен проблем на публичното здравеопазване, варира значително в различните страни. Във връзка с това стратегията и тактиката на предпазването, осигуряването на адекватна помощ и рехабилитация, които се използват за борба със социалните ефекти на травматизма, трябва да се приспособяват адекватно.

Целта на настоящото проучване е да се установят информираността и подготовката на студентите относно поведението и грижите при пациент с коремна травма.

МАТЕРИАЛ И МЕТОДИ

Проведено е анкетно проучване сред 50 студенти от специалност „Медицинска се-

стра“, които се обучават във Факултета по обществено здраве на Медицински университет – София. Проучването е извършено през учебната 2017-2018 година. Данните са обработени статистически.

РЕЗУЛТАТИ И ОБСЪЖДАНЕ

Значителна част от анкетираниите студенти – 56,00%, посочват, че теоретичните знания, които имат по отношение на грижите за пациенти с коремни травми, не са достатъчни. Отговор “категорично да” е посочен от 10,00% от анкетираниите. Студентите, които дават отговор “в известна степен да” са едва 22,00%, а тези, които отговарят “не мога да преценя”, са 12,00%. Тези резултати определено сочат необходимостта от теоретично обучение по тази тема, така че студентите да придобият необходимата теоретична подготовка, за да се справят с проблемите на пациентите с коремна травма.

Фиг. 1. Самооценка на студентите относно теоретичните знания за грижите при коремни травми

Фиг. 2. Самооценка на студентите относно практическата подготовка

Данните от анкетното проучване показват, че малко повече от 1/2 от студентите – 54,00%, са на мнение, че практическата им подготовка е недостатъчна. Положителен отговор “в известна степен да” посочват 18,00% от анкетираните, а 24,00% са категорични, че притежават необходимата практическа подготовка. Само 4% не могат да преценят.

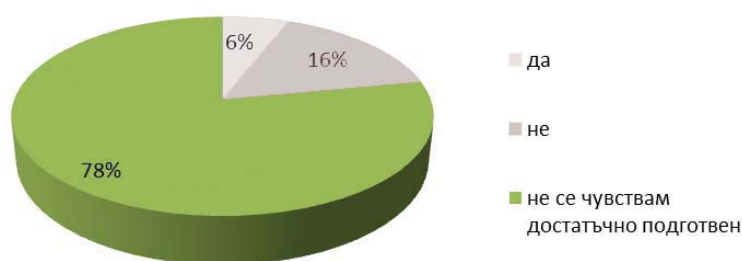
Студентите като цяло нямат необходимата практическа подготовка по отношение на коремна травма и спешни състояния в хирургията.

Най-голям е относителният дял на студентите, посочващи като източник на знание клиничната практика – 50,00%. Определящите като основен източник на знание лекциите са 32,00%. Една част от студентите съобщават, че са придобили знания по време на упражнения – 18,00%.

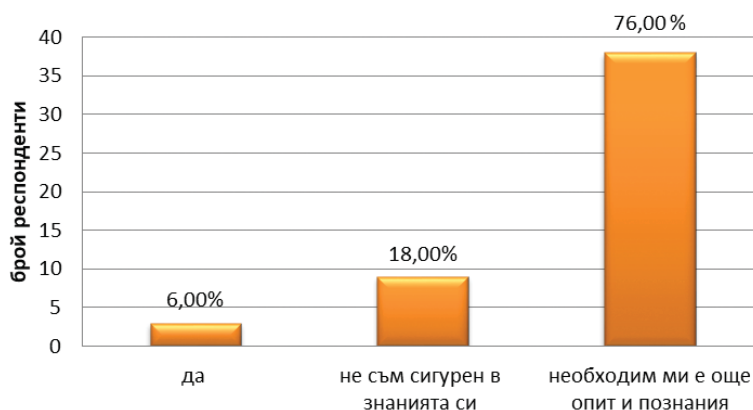
По отношение на алгоритъма на поведение при коремни травми 78% от студентите не се чувстват достатъчно подготвени. Само 6% са уверени, че са способни да се справят, а 16% смятат, че са изцяло неподготвени.

Фиг. 3. Източници на знания

Фиг. 4. Мнение на студентите относно алгоритъма на поведение при пациенти с коремна травма

Фиг. 5. Увереност в знанията относно грижите за хирургични пациенти

Получените резултати показват, че трябва да се наблегне върху теоретичните знания и практическите умения на студентите при пациенти в спешни звена и хирургични отделения, тъй като 76,00% от анкетираните осъзнават необходимостта от още опит и познания. Необходимо е изготвянето на алгоритми на поведение при пациенти с коремна травма в хирургичните отделения и спешните центрове. Само 6,00% са уверени в своите знания и смятат, че те са напълно достатъчни, а 18% изпитват несигурност.

Изводи

Коремните травми са едни от често наблюдаваните усложнения от травматизма в съвременното общество, които водят до смърт на пациента, ако не се предприемат необходимите медицински мероприятия. Това налага много добра подготовка и информираност на студентите от специалност „Медицинска сестра“, за да могат да вземат бързи и адекватни решения при пациенти с коремна травма. Необходимо е да се използват университетските ресурси за включване на студентите в различни аудиторни и извънаудиторни дейности, за да се повиши тях-

ната подготовка относно поведението им при пациент с коремна травма.

Библиография

1. Василева, Н. Професията медицинска сестра – мотивация и призвание, С. 2015.
2. Дамянов, Д. Основи на хирургията, т. 1, първо издание, Знание, 2004.
3. Делийски, Т. Оперативна, обща и специална хирургия. Хирургични грижи, С. 2017.
4. Димитрова, А., Т. Попова, Д. Благоева, М. Илиева. Сестрински грижи в процеса на интензивно лечение. Тридесет и осма научно-технологична сесия. Контракт 2016, ТЕМТО.
5. Чанева, Г. Професионални компетенции на медицинските сестри – гаранция за утвърждаване на професията в съвременното здравеопазване. Здравни грижи, 2015, № 1, 5-10.
6. Иванова, Д., А. Терзиева, Г. Чанева. Формиране на професионално поведение и отговорност при обучението на медицинските сестри. Управление и образование, 10, 2014

✉ Адрес за кореспонденция
Мила Илиева, преподавател
Катедра „Здравни грижи“
Факултет по обществено здраве
Медицински университет
ул. „Бяло море“ № 8
1527 София
e-mail: mila_ilieva@abv.bg

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ЦИТАТНА СПРАВКА В ОТДЕЛ „КОМПЛЕКСНО ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ“

- ◆ Трите имена на автора и областта, в която работи.
- ◆ Пълен и точен списък на авторските научни публикации в български и чужди източници. Представените научни публикации трябва да са излезли от печат.
- ◆ Под научна публикация се разбира само научен труд, отпечатан в периодични научни списания или научни тематични сборници, самостоятелни или колективни научни студии и монографии, посочени с точни библиографски данни, вкл. страници.
- ◆ Търсенето се извършва по първи автор в базите данни БМЛ, Scopus и Web of Knowledge.
- ◆ Сроктът за извършване на цитатна справка е най-малко 15 работни дни от предоставяне на списъка с авторските статии.
- ◆ Цитатните справки се заплащат според действащите тарифи на ЦМБ.

ЗА КОНТАКТИ И ИНФОРМАЦИЯ
ОТДЕЛ „КОМПЛЕКСНО ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ“
ЦЕНТРАЛНА МЕДИЦИНСКА БИБЛИОТЕКА
МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ

1431 София
ул. „Св. Георги Софийски“ № 1
952-62-60
ФАКС: 851-82-65
92301/В. 534
E-mail: ninka_1959@abv.bg